

Pertti Bäckman

Kunnanhallituksen kokous 12/2009 1.6.2009

Jätän eriävän mielipiteen käsiteltyyn asiaan 5: Lausunto Fennovoima Oy:n ydinvoimahanketta koskevasta periaatepäätöshakemuksesta.

Kunnan tekninen johtaja Tuuttila perustelee laitosta sillä, että sähkönkulutus todennäköisesti kasvaa myös jatkossa säästötoimenpiteistä huolimatta. Tästä aiheesta on kuitenkin jo monet tahot lausuneet, ettei sähköä tarvita entiseen malliin, vaan kulutus on laskussa. Esimerkiksi energiateollisuus on hyvin kärryillä siitä, missä mennään. Tämä ei siis ole ennustus, vaan toteuma.

”Sähkön kulutuksen lasku teki huhtikuussa uuden ennätyksen. [Energiateollisuus ry:n](#) tilastojen mukaan kulutus laski edellisvuodesta 11,3 prosenttia. Tammi-huhtikuussa sähköä on Suomessa käytetty yli kahdeksan prosenttia vähemmän kuin viime vuonna.” *”Viime vuonna kulutus laski runsaat neljä prosenttia.”* **Tekniikka ja Talous 19.5.2009**

Tuuttilan mukaan ydinvoima ei tarvitse yhteiskunnan taloudellista tukea investointina, mutta entä jälkihoito. Kuinka paljon rahaa tarvitaan korkea-aktiivisen käytetyn polttoaineen varastointiin ja vartiointiin? Sitä ei kukaan osaa edes arvioida. Ydinvoima aiheuttaa myös hiilidioksidipäästöjä, toisin kuin lausunnossa annetaan ymmärtää. Siihen mennessä, kun Fennovoiman mahdollinen ydinvoimala käynnistyy, sähkömarkkinat ovat yhdistyneet Euroopassa kokonaisuudessaan. Sähköä myydään sinne, missä siitä maksetaan eniten, hinta määräytyy pörssissä. Tällöin kuluttaja maksaa pörssihintaa, eikä saa etua Fennovoiman ydinvoimalaitoksesta.

Hanhikiven aluetta täytyy katsoa luontokokonaisuutena, johon kuuluvat Natura-alueet, valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet, matalat rannat. Hanhikivi on muinaismuistolain nojalla suojeltu arvokas rajakivi. Jo tämä pelkästään on tarpeeksi suuri syy PAP-hakemuksen kaatamiseksi. Hanhikiven alueella esiintyy useita uhanalaisia luontotyyppejä.

Mereen johdettu lämpökuorma (jäähdytysveden aiheuttama) ja sen vaikutukset on aliarvioitu. Niin Ruotisin, kuin Suomenkin nykyisten ydinvoimaloiden rannikkoalueet ovat rehevöityneet huomattavasti. Tämä näkyy myös ilmakuvista. Juuri mereen johdettu lämmin vesi aiheuttaa tätä rehevöitymistä.

Kallioperätutkimuksista ei ole saatu selvitystä, vaikka sitä on erikseen pyydetty. Tämä on aika erikoista, eikä herätä luottamusta tutkimuksen laadusta. Myös kasvien suhteen tutkimukset ovat olleet hatarat. Kenttätutkimusta onkin vielä jatkettava, koska paikalta löytyy uhanalaisia lajeja.

VTT:n mukaan tuulivoimaloiden säätövoimatarve on vähäistä. Sille kapasiteetille, mitä Suomeen on suunnitteilla, ei tarvita säätövoimaa juuri lainkaan. Ympäristöviranomaisen, Vesa Ojanperän, mukaan tuulivoimalat muuttavat laaja-alaisesti maisemia, mutta mitä ydinvoimalaitos sitten tekee? Muuttaa maisemaa niin itse laitoksellaan ja suojavyöhykkeellään sekä leveällä sähköverkollaan joka näkyy laaja-alaisesti.

Hullunkurisin ajatus löytyy Ojanperän ajatuksesta, jonka mukaan hankkeen voidaan katsoa jopa parantavan joidenkin Hanhikiven niemen arvokkaiden luontotyyppien säilytymismahdollisuuksia. Millä arvoilla ratkaistaan, mikä on säilytettävä ja mikä ei? Mikä on arvokasta ja mikä arvotonta? Pitäisikö ympäristöviranomaisen kuitenkin pyrkiä asettumaan ympäristön puolelle? Rakennusaikainen räjäytys- ja rakennuspöly pelkästään aiheuttavat kasvustoille suurta haittaa.

Ojanperän mukaan haitalliset ympäristövaikutukset pystyttäisiin alueella hallitsemaan. Nämä haitalliset vaikutukset liittyvät ydinpolttoaineen käyttöön, varastointiin, kuljetukseen ja

loppusijoitukseen. Onko ympäristösihteeri tietoinen, ettei Fennovoimalla ole itseasiassa loppusijoituksesta mitään tietoa. Tästä on pyydetty Fennovoimalta myös lisäselvityksiä. Posiva on useaan otteeseen sanonut, ettei aio ottaa Fennovoiman jätteitä omaan luolaansa. Loppusijoitukseen liittyvät riskit ovat muutoinkin hallitsemattomia, eikä kukaan missään ole niitä vielä pystynyt ratkaisemaan. Suomessa on toki käynnissä tämä Posivan tutkimushanke, ei mitään muuta.

Ympäristösihteeri mainostaa tekstissään myös kaukolämpöä. Näillä väkimäärillä siitä ei saa kannattavaa, eikä kukaan lähde räjäyttelemään kanavaa Raaheen asti. Lämpöhukka on myös ongelma tällaisilla matkoilla. Lisäksi ei ole tiedossa yhtään paikkaa, missä ydinvoimalaitoksen yhteyteen olisi rakennettu kaukolämpöverkkoa.

Perusturvajohtaja esittää, että hankkeella toteutuessaan tulee olemaan merkittävä vaikutus sosiaali- ja terveystalouden tarpeisiin ja palveluiden kysyntään. Aiheellisesti Tornberg ottaa esille sen seikan, että näitä muutostekijöitä tulee kartoittaa. Tämäkään ei ole ilmaista.

Kaikenkaikkiaan lausunnoissa hehkutetaan ydinvoimalan tuomaa positiivista sävyä, mutta vakavat haitat jätetään vähemmälle huomiolle. Todelliset haitat, kuten Natura-alueiden vaarantuminen, korkea-aktiivisen jätteen loppusijoitus ja meren lämpeneminen tulee ottaa pohdintaan vakavammin.

Yhdyn ympäristöministeriön kantaan, jossa todetaan, että periaatepäätöksen käsittely on aloitettu ennenaikaisesti. Yhteysviranomaisen osoittamia puutteellisuuksia YVA:ssa ei ole täydennetty ja lisäselvitysten tuloksia ei ole toimitettu TEM:lle periaatepäätöshakemuksen liitteeksi.

Edellä mainituin perusteluin en yhdy kunnanhallituksen enemmistön hyväksymään lausuntoon Fennovoima Oy:n ydinvoimalaitoshankkeen rakentamista koskevasta periaatepäätöshakemuksesta.

Pyhäjoella 2.6.2009

Pertti Bäckman
Pyhäjoen kunnanhallituksen varajäsen